

Voorwoord

Vogels in de stad: dichtbij en toch bijzonder Het was 1970, het Natuurbeschermingsjaar. Ik fietste 's ochtends vroeg via de Overtoom naar de universiteit en hoorde regelmatig bij het Leidseplein een Bosuil roepen. Als student biologie moet je vooral de juiste vragen stellen. Ik vroeg me dus af hoe bijzonder dat nu was, een Bosuil zo midden in de stad. In die tijd was dat zeer uniek, bleek bij navraag aan studievrienden. Zij bleken lid te zijn van allerlei natuurclubs zoals de Vogelwerkgroep en de Jeugdbond voor Natuurstudie.

Er ging een wereld voor mij open, zeker toen ik in dat voorjaar vogelgeluiden leerde kennen. We gingen in het Amsterdamse Bos via broedvogelkartering die beesten in kaart brengen; voor het eerst dat ik soorten echt goed kon onderscheiden. Zelfs bepaalde individuen kregen kleur. De Merel bij het begin van de Kaafjeslaan bleek altijd dezelfde, dat kon je zien aan die ene grijze veugeldekveer.

Vanuit die stadsvogels ging ik in steeds ruimere cirkels rond Amsterdam het land verkennen: prachtige vogelgebieden, zoals Polder de Rondehoep, Botshol, Waterland en verder. Deze en andere gebieden, zoals de Pier van IJmuiden en de Amsterdamse Waterleidingduinen, kregen steeds minder vogelgeheimen voor mij.

Aan de basis van al dit moois stond de kennis over de eigen stadsvogels. In 1970 was daar nog niet zoveel over bekend, maar tegenwoordig wordt deze informatie steeds meer en mooier opgediend. Dit boekje is daar een sprekend voorbeeld van. Elke Amsterdammer kan nu zien waar zijn papegaaien - Amsterdams voor de Habsbandparkiet - of al die Gierzwaluwen voorkomen. Hoe de Blauwe Reiger zijn schuwheid afschudde en de Fuut broedvogel werd op de achterplecht van Amsterdamse woonboten. En binnenkort zie je net buiten Amsterdam meer Grote Zilverreigers dan Blauwe Reigers. Wie had dat nu enige decennia geleden kunnen denken?

Nederland verstedelijkt en dat merk je ook in Amsterdam. Steeds meer Nederlanders wonen in een stenen omgeving. Daar horen kenmerkende vogels bij waarvan we graag de verspreiding willen volgen: vogels laten, namelijk goed zien hoe het er met de leefomgeving voor staat. De aan- of afwezigheid van bepaalde vogelsoorten zegt iets over de kwaliteit van ons stedelijk gebied en ons landschap.

In toenemende mate bestuderen Vogelwerkgroepen en KNNV-afdelingen de 'vogelkwaliteit' van hun eigen stad. Samen met deze verenigingen werkt SOVON Vogelonderzoek Nederland aan een stadsvogelmeetnet. Met dit boek kunt u als Amsterdammer alvast van start en de vogels en hun leefgebieden van het urbane district ontdekken. Deze gids maakt de vogels zichtbaar en inspireert om er op uit te trekken en leuke dingen te ontdekken: de Bosuil in het Beatrixpark, de Slechtvalk op de schoorsteenpijp van de Hemwegcentrale, de Scholekster op het platte dak in de straat of de Huismus in de heg. Allemaal vogels van uw eigen directe woonomgeving, een woonomgeving die ondanks de versterking nog erg vogelrijk is!

Frank Suris, SOVON Vogelonderzoek Nederland